

Umelá inteligencia v slovenskej politike

Inovácia, riziká a etické výzvy

Adam HOMOLÍK

Abstrakt

Umelá inteligencia sa v súčasnosti stáva významným determinantom politických procesov nielen v Slovenskej republike, ale aj v globálnom kontexte. Jej narastajúca prítomnosť v politickej sfére je evidentná najmä v oblasti volebných kampaní, správy verejných údajov a automatizácie administratívnych procesov, čím zásadne ovplyvňuje mechanizmy politickej komunikácie. Predkladaný článok sa zameriava na analýzu konkrétnych prípadov aplikácie umelej inteligencie v politickej praxi, pričom hodnotí jej prínosy, ako aj riziká vyplývajúce z jej využívania. Medzi pozitívne aspekty patrí efektívnejšie spracovanie údajov, personalizovaná politická komunikácia a optimalizácia riadenia verejnej správy. Na druhej strane však existujú závažné riziká, medzi ktoré možno zaradiť manipuláciu verejnej mienky, šírenie dezinformácií a narušenie demokratických princípov prostredníctvom algoritmicky riadených obsahov. Osobitná pozornosť je venovaná otázkam regulácie, ktoré môžu prispieť k zabezpečeniu transparentnosti a férovosti pri implementácii umelej inteligencie do politického prostredia. Diskusia sa sústreďuje na existujúce legislatívne rámce, ako aj na možné opatrenia, ktoré by zabránili zneužívaniu tejto technológie. Cieľom článku je poskytnúť komplexný prehľad aktuálnych trendov v oblasti využívania umelej inteligencie v politických procesoch a načrtnúť perspektívy jej ďalšieho vývoja, s dôrazom na etické, právne a spoločenské implikácie tejto technologickej transformácie.

Kľúčové slová

Umelá inteligencia, politika, politické kampane, etika, dezinformácie

Abstract

Artificial intelligence is currently becoming a significant determinant of political processes not only in the Slovak Republic, but also in a global context. Its growing presence in the political sphere is evident especially in the field of election campaigns, public data management and automation of administrative processes, thereby fundamentally influencing the mechanisms of political communication. The presented article focuses on the analysis of specific cases of application of artificial intelligence in political practice, while evaluating its benefits as well as the risks arising from its use. Positive aspects include more efficient data processing, personalized political communication and optimization of public administration management. On the other hand, there are serious risks, which include the manipulation of public opinion, the spread of disinformation and the violation of democratic principles through algorithmically controlled content. Special attention is paid to regulatory issues that can contribute to ensuring transparency and fairness in the implementation of artificial intelligence in the political environment. The discussion focuses on existing legislative frameworks, as well as possible measures that would prevent the misuse of this technology. The aim of the article is to provide a comprehensive overview of current trends in the use of artificial intelligence in political processes and outline the prospects for its further development, with an emphasis on the ethical, legal and social implications of this technological transformation.

Keywords

Artificial intelligence, politics, political campaigns, ethics, disinformation

Úvod

V posledných rokoch sa umelá inteligencia stala neoddeliteľnou súčasťou rôznych sektorov spoločnosti, pričom jej vplyv sa čoraz intenzívnejšie prejavuje aj v oblasti verejnej správy a politických procesov. Jej implementácia zásadným spôsobom transformuje mechanizmy politickej komunikácie, riadenia administratívnych procesov a spôsob, akým občania prijímajú

a spracúvajú informácie. Na jednej strane umelá inteligencia prináša inovácie, zvyšuje efektívnosť a otvára nové možnosti v oblasti politického marketingu a riadenia verejnej správy. Na strane druhej však vyvoláva diskusiu o potenciálnych rizikách, akými sú manipulácia verejnej mienky, šírenie dezinformácií či etické dilemy spojené s jej využívaním v politickom prostredí. Slovenská politická scéna už v súčasnosti využíva umelú inteligenciu v rôznych oblastiach, pričom jej rastúca prítomnosť vzbudzuje aj obavy verejnosti. Podľa prieskumu Inštitútu pre verejné otázky (2024) až 61 % občanov Slovenska vyjadruje znepokojenie nad možným zneužitím umelej inteligencie v oblastiach s politicko-mocenským charakterom. Táto skutočnosť poukazuje na naliehavosť odbornej diskusie o regulácii umelej inteligencie, stanovení etických rámcov a zavedení opatrení, ktoré zabezpečia jej transparentné a zodpovedné využívanie v politickej sfére. Predkladaný článok sa sústreďuje na analýzu súčasného stavu využívania umelej inteligencie v slovenskej politike, identifikáciu jej potenciálnych prínosov, ako aj výziev, ktoré vyplývajú z jej rozvoja v kontexte technologického pokroku a ochrany demokratických princípov.

Vymedzenie pojmu umelá inteligencia

Umelá inteligencia (Artificial Intelligence – AI) predstavuje interdisciplinárnu oblasť počítačovej vedy, ktorá sa zameriava na vytváranie systémov schopných napodobňovať a automatizovať ľudské kognitívne procesy. Jej základom je analýza, spracovanie a klasifikácia údajov získaných z rôznych vstupných zdrojov, čo umožňuje vykonávať úlohy, ktoré by inak vyžadovali ľudskú inteligenciu. AI môže fungovať na základe vopred definovaných algoritmických pravidiel a postupov alebo sa môže rozvíjať prostredníctvom strojového učenia (Machine Learning – ML), kde systém sám identifikuje vzorce v údajoch a postupne zlepšuje svoje rozhodovanie bez priameho zásahu programátora. (Múdry 2020)

V oblasti umelej inteligencie odborníci rozlišujú tri základné typy:

- Úzka AI (Slabá AI) predstavuje systémy navrhnuté a vyškolené na riešenie špecifických úloh v presne vymedzenom rozsahu. Tieto systémy sú vysoko efektívne pri plnení konkrétnych funkcií, ako je rozpoznávanie obrazu, spracovanie prirodzeného jazyka

alebo odporúčanie obsahu na základe analýzy používateľských dát. Napriek svojej výkonnosti však nedokážu prekročiť hranice svojho pôvodného programovania, nemajú schopnosť prenášať nadobudnuté znalosti na iné oblasti a chýba im skutočné porozumenie alebo vedomie. Ich inteligencia je striktne viazaná na úlohy, na ktoré boli navrhnuté a vyškolené.

- Všeobecná umelá inteligencia (General AI) označuje hypotetické systémy, ktoré by dosahovali úroveň kognitívnych schopností porovnateľnú s človekom. Takéto systémy by boli schopné nielen vykonávať široké spektrum rôznorodých úloh, ale aj chápať kontext, učiť sa nové zručnosti a aplikovať získané vedomosti na nové situácie bez potreby špecifického preprogramovania. V ideálnom prípade by sa dokázali prispôbovať novým výzvam podobným spôsobom, ako to robí ľudský mozog, čím by prekonávali obmedzenia súčasných úzkych AI systémov.
- Superinteligencia (Super AI) predstavuje teoretický koncept umelej inteligencie, ktorá by nielen dosiahla úroveň ľudskej inteligencie, ale ju vo všetkých smeroch výrazne prekonal. Takýto systém by disponoval schopnosťami riešiť komplexné problémy s bezprecedentnou efektivitou, vykazoval by vyššiu úroveň kreativity a dokázal by nielen chápať emócie, ale aj adekvátne reagovať na rôzne sociálne a etické situácie. Hoci je Super AI zatiaľ len hypotetickou koncepciou, jej potenciálny vývoj by mohol viesť k revolučným zmenám v oblasti priemyslu, vedy či riešenia globálnych problémov. Zároveň však vyvoláva zásadné etické a bezpečnostné otázky týkajúce sa kontroly, regulácie a možného dopadu na spoločnosť. (Geeksforgeeks 2024)

Umelú inteligenciu môžeme tiež rozdeliť do štyroch hlavných typov na základe spôsobu, akým systémy spracúvajú informácie a reagujú na podnety. Táto klasifikácia sa často využíva na praktické odlíšenie AI systémov podľa ich schopností a úrovne autonómie.

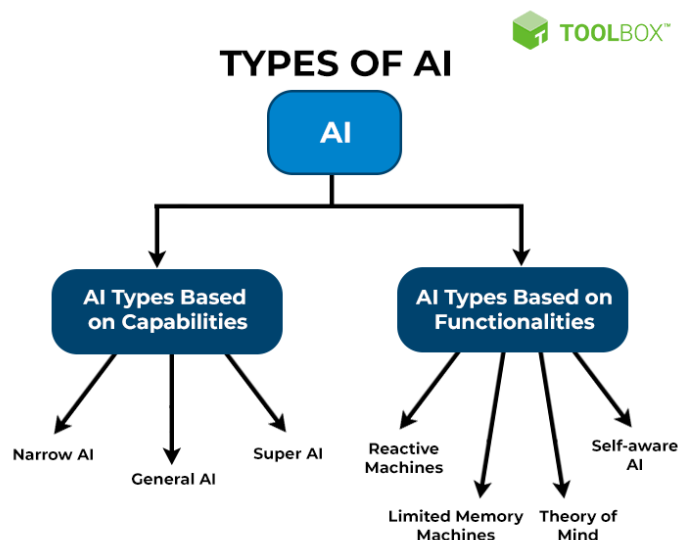
- **Reaktívne stroje:** Reaktívne stroje predstavujú najzakladanejšiu formu umelej inteligencie. Ich fungovanie je založené výlučne na spracovaní aktuálnych vstupov, pričom nedisponujú pamäťou ani schopnosťou učiť sa z predchádzajúcich skúseností.

Tieto systémy vždy reagujú na podnety preddefinovaným spôsobom a nie sú schopné adaptácie či zlepšovania výkonu na základe minulých interakcií. Príkladom takýchto systémov sú šachové programy, ktoré vyhodnocujú situáciu na šachovnici v reálnom čase, no neukladajú si predchádzajúce partie na budúce analýzy.

- **Umelá inteligencia s obmedzenou pamäťou:** Systémy umelej inteligencie s obmedzenou pamäťou dokážu využívať historické údaje na zlepšenie svojho rozhodovania a výkonnosti. Hoci tieto systémy nemajú dlhodobú pamäť v zmysle ukladania všetkých skúseností, sú schopné analyzovať minulé vstupy a na ich základe prispôbovať svoje reakcie. Väčšina súčasných aplikácií AI, vrátane modelov strojového učenia, autonómnych vozidiel, patrí do tejto kategórie. Napríklad autonómne autá sledujú dopravnú situáciu, analyzujú predchádzajúce jazdné vzory a predikujú budúce správanie ostatných účastníkov cestnej premávky.
- **Teória mysle (Theory of Mind AI):** AI založená na koncepte „Theory of Mind“ sa snaží simulovať schopnosť porozumieť a interpretovať ľudské emócie, presvedčenia, úmysly a túžby. Cieľom takýchto systémov je umožniť strojom efektívnejšiu komunikáciu a interakciu s ľuďmi na základe ich emocionálneho a psychologického stavu. Hoci sa vývoj tejto technológie nachádza v počiatočných fázach, jej potenciálne využitie zahŕňa pokročilé virtuálne asistentky, sociálne roboty a terapeutické aplikácie, ktoré by sa dokázali prispôbiť nálade a potrebám používateľa.
- **Sebauvedomelá umelá inteligencia (Self-aware AI):** Sebauvedomelá AI predstavuje hypotetickú úroveň umelej inteligencie, pri ktorej by systémy disponovali nielen pokročilým chápaním emócií, ale aj vlastným vedomím a sebareflexiou. Takéto systémy by mali schopnosť uvažovať o svojej existencii, vytvárať si vlastné názory a hodnoty, pričom by dokázali rozvíjať nezávislé myslenie podobné tomu, aké má človek. Hoci sebauvedomelá AI zostáva zatiaľ len teoretickou koncepciou, jej vývoj by mohol znamenať zásadný prelom v oblasti umelej inteligencie, no zároveň by vyvolal vážne etické a filozofické otázky týkajúce sa práv, regulácie a kontroly takýchto systémov. (Stašíková 2023)

Obrázok 1 Typy umelej inteligencie (Kanade 2022)

Vplyv umelej inteligencie na politiku

Umelá inteligencia zohráva v Slovenskej republike čoraz významnejšiu úlohu v oblasti verejnej správy a politického riadenia, pričom jej implementácia ovplyvňuje široké spektrum sektorov. Integrácia umelej inteligencie do administratívnych a rozhodovacích procesov prispieva k zvýšeniu efektivity riadenia štátu, posilneniu kybernetickej bezpečnosti a optimalizácii poskytovania verejných služieb. Medzi kľúčové oblasti, patrí predovšetkým digitalizácia verejnej správy, automatizácia analytických procesov, zvyšovanie úrovne kybernetickej ochrany a podpora inovácií v riadení štátu. Rozvoj a regulácia týchto technológií si však vyžadujú dôsledné strategické plánovanie a nastavenie etických rámcov, ktoré zabezpečia ich transparentné a zodpovedné využívanie v prospech spoločnosti.

Digitalizácia verejnej správy

Slovensko postupne zavádza AI v rámci širšej stratégie digitalizácie, s cieľom modernizovať a zefektívniť fungovanie verejného sektora. Medzi kľúčové iniciatívy patria:

- **Akčný plán digitálnej transformácie Slovenska 2019 – 2022 a Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030**, ktoré sa zameriavajú na vytvorenie dôveryhodného, inkluzívneho a udržateľného AI ekosystému..
- **Podpora digitalizácie v školského systému**, kde AI prispieva k modernizácii vzdelávania a rozvoju digitálnych zručností, čím reflektuje požiadavky budúceho pracovného trhu.
- **Zlepšenie analytických schopností verejnej správy**, pričom systémy AI umožňujú efektívnejšie spracovanie údajov a tým podporujú kvalifikovanejšie rozhodovacie procesy.

Kybernetická bezpečnosť a ochrana údajov

S narastajúcim množstvom digitálnych údajov rastie aj potreba účinných bezpečnostných opatrení. AI v tejto oblasti zohráva dôležitú úlohu vďaka:

- **Monitorovaniu a predikcii kybernetických hrozieb**, keďže dokáže analyzovať rozsiahle dátové súbory a identifikovať potenciálne bezpečnostné riziká.
- **Automatizácii bezpečnostných procesov**, ktorá umožňuje rýchlejšie a presnejšie reakcie na kybernetické útoky, čím sa minimalizuje riziko narušenia kritických systémov.

Podpora inovácií vo verejnej správe

Slovenská republika podporuje vývoj a implementáciu AI prostredníctvom rôznych iniciatív, ktoré prispievajú k rozvoju inovačného ekosystému:

- **Vznik národných výskumných platforiem**, ako sú Kempelenov inštitút inteligentných technológií (KInIT) a Slovak.AI, ktoré sa venujú výskumu a aplikácii umelej inteligencie.

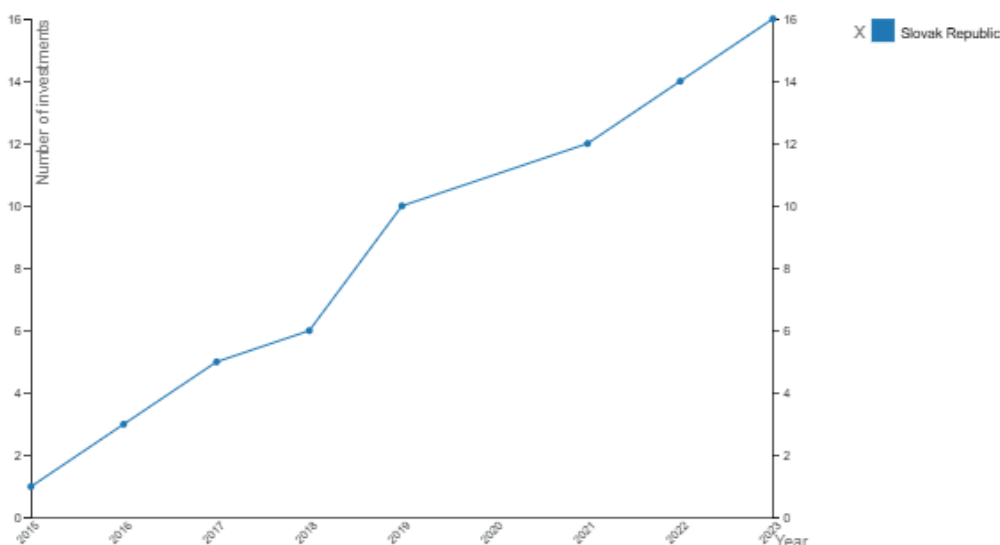

- **Finančné granty a podpora výskumu**, vďaka ktorým Slovensko investuje do vývoja AI a zvyšuje svoju konkurencieschopnosť v tejto oblasti.

Skvalitňovanie verejných služieb

AI pomáha optimalizovať poskytovanie verejných služieb a znižovať administratívnu záťaž pre občanov aj štátnu správu prostredníctvom:

- **Automatizácie byrokratických procesov**, ktorá umožňuje rýchlejšie spracovanie úradných dokumentov a formulárov, čím sa skracuje čas potrebný na administratívne úkony a znižujú prevádzkové náklady.
- **Personalizácie služieb pre občanov**, kde AI dokáže analyzovať individuálne potreby a ponúkať prispôbené služby, napríklad pri výpočte daňových povinností alebo vyhodnocovaní nároku na sociálne dávky. (MIRRI 2019)

Obrázok 2 Investície do umelej inteligencie (OECD.AI 2025)

Z uvedeného vyplýva, že umelá inteligencia sa postupne stáva integrálnou súčasťou verejnej správy a politického prostredia na Slovensku. Jej efektívna implementácia môže významne prispieť k optimalizácii administratívnych procesov, posilneniu kybernetickej bezpečnosti a skvalitneniu poskytovaných služieb občanom. Zároveň však jej využívanie vyvoláva dôležité

etické a legislatívne otázky, ktoré si vyžadujú dôslednú reguláciu a jasne definované pravidlá na zabezpečenie transparentnosti, ochrany demokratických princípov a zodpovedného prístupu k technologickému pokroku v politickom a administratívnom kontexte.

Umelá inteligencia v politickej kampani

S dynamickým rozvojom generatívnej umelej inteligencie, ktorá umožňuje okamžitú tvorbu audiovizuálneho obsahu, narastajú obavy z jej potenciálneho zneužitia v politických procesoch. Schopnosť umelej inteligencie generovať realistické obrázky, videá a zvukové nahrávky predstavuje zásadné riziko, najmä v kontexte volebných kampaní, kde môže byť táto technológia využitá na šírenie dezinformácií a manipuláciu verejnej mienky. Zvyšujúca sa sofistikovanosť týchto systémov komplikuje rozpoznávanie autentického a manipulatívneho obsahu, čím sa vytvára priestor na ovplyvňovanie politických preferencií voličov prostredníctvom zavádzajúcich alebo úplne falošných informácií. Táto skutočnosť podčiarkuje potrebu efektívnej regulácie a vývoja nástrojov na odhaľovanie manipulovaných digitálnych obsahov, ktoré môžu ohroziť transparentnosť a integritu demokratických procesov.

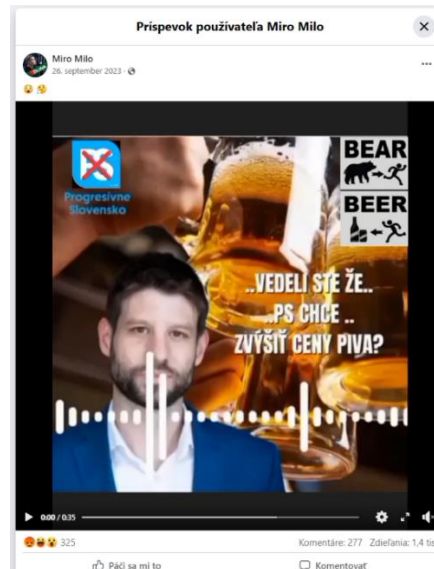
„Politické kampane využívajú umelú inteligenciu na predpovedanie, kde sa voliči nachádzajú, na čom im záleží a ako ich osloviť, ale tiež píše e-maily na získavanie finančných prostriedkov, generujú prvé návrhy scenárov, prvé návrhy prejavov a aspoň v jednom prípade vymýšľajú správy, ktoré nie sú pravdivé, a umiestňujú ich na webovú stránku kampane.“ (Loge 2024)

Parlamentné voľby na Slovensku v septembri 2023 ukázali, že generatívna umelá inteligencia môže mať zásadný vplyv na volebnú kampaň. V záverečnej fáze pred voľbami sa objavilo niekoľko prípadov dezinformačného obsahu vytvoreného umelou inteligenciou, ktorý bol zameraný na diskreditáciu politických subjektov a ovplyvnenie rozhodovania voličov.

Jedným z najvýraznejších prípadov dezinformačných kampaní využívajúcich generatívnu umelú inteligenciu bolo sfalšované video, ktoré bolo zverejnené 26. septembra. V tomto materiáli bol hlas predsedu Progresívneho Slovenska Michala Šimečku zmanipulovaný tak, aby pôsobil, že oznamuje výrazné zvýšenie ceny piva o 70 až 100 %. Hoci táto dezinformácia bola

rýchlo vyvrátená, mala potenciál ovplyvniť nerozhodnutých voličov a zasiahnuť do predvolebného súboja. (Lead Stories 2023)

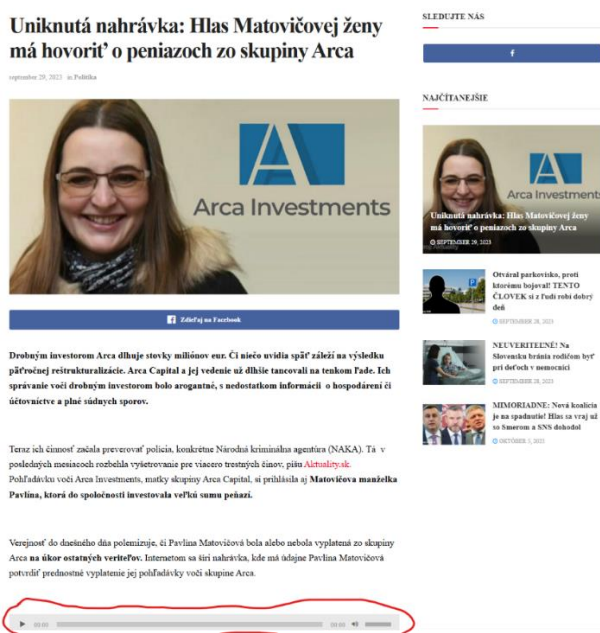
Obrázok 3 Náhľad na príspevok s audiovizuálnou nahrávkou Michala Šimečku o plánovanom zvyšovaní cien piva (Meta 2025)

Ďalší incident sa odohral počas volebného moratória, keď sa 28. septembra na platforme Telegram začal šíriť falošný zvukový záznam údajného rozhovoru medzi Michalom Šimečkom a novinárkou Monikou Tódovou. Tento audiozáznam, vygenerovaný umelou inteligenciou, mal navodzovať dojem, že obaja diskutujú o manipulácii volebných lístkov, čím sa snažil oslabiť dôveru verejnosti v transparentnosť volebného procesu. (Hodás 2023)

Obrázok 4 Náhľad na audiovizuálnu nahrávku rozhovoru Michala Šimečku a novinárky Moniky Tódovej o manipulácii volebných lístkov a odmeny pre novinárku (Waybackmachine 2025)

Deň pred voľbami, 29. septembra, sa objavila ďalšia falošná nahrávka, ktorá mala údajne zachytávať Pavlínu Matovičovú, manželku Igora Matoviča, pričom v nej mala hovoriť o prednostnom vyplatení pohľadávky voči finančnej skupine Arca Investments. Táto dezinformácia, šírená v kritickom období volebného moratória, mohla negatívne ovplyvniť vnímanie hnutia OĽaNO voličmi a tým zasiahnuť do jeho volebného výsledku. Napriek jej autenticky pôsobiacej forme odborníci označili nahrávku za sfaľšovanú. (Lead Stories 2023)

Obrázok 5 Článok na webe mimoriadnespravy.sk obsahujúci audio nahrávku manželky bývalého premiéra Igora Matoviča (Mimoriadnespravy 2023)

Využitie umelej inteligencie v politickej kampani predstavuje významný nástroj, ktorý môže zásadne transformovať stratégiu oslošovania voličov a zefektívniť politickú komunikáciu. Zároveň však prináša riziká súvisiace s manipuláciou verejnej mienky a šírením dezinformácií, čo môže negatívne ovplyvniť integritu demokratických procesov. Skúsenosti zo septembrových parlamentných volieb 2023 na Slovensku poukázali na potenciálne zneužitie generatívnej umelej inteligencie na tvorbu falošných audiovizuálnych materiálov s cieľom ovplyvniť rozhodovanie voličov. Konkrétne prípady, ako sfaľšované vyjadrenia Michala Šimečku či Pavlíny Matovičovej, vytvorené prostredníctvom deepfake technológií, zasiahli v kľúčových fázach predvolebného boja nielen stabilnú voličskú základňu, ale aj nerozhodnutých voličov. Táto situácia zdôrazňuje rastúcu potrebu efektívnej regulácie umelej inteligencie v politickom

prostredí a posilnenia mediálnej gramotnosti verejnosti. Budúcnosť preto stojí pred zásadnou výzvou. Nájsť rovnováhu medzi technologickými inováciami a ochranou demokratických procesov pred digitálnou manipuláciou. Iba kombinácia legislatívnych opatrení, technologického pokroku a vzdelávania spoločnosti môže zabezpečiť, že umelá inteligencia bude slúžiť ako nástroj na posilnenie politického prostredia, a nie ako prostriedok na narúšanie dôvery v demokratické inštitúcie.

Perspektíva budúceho vývoja

Umelá inteligencia sa v súčasnosti stáva integrálnou súčasťou politického prostredia na Slovensku, pričom zásadne ovplyvňuje procesy politickej komunikácie a verejnej správy. Jej implementácia prináša široké spektrum technologických inovácií, ktoré môžu zvýšiť efektivitu riadenia štátu, optimalizovať administratívne procesy a podporiť dátovo riadené rozhodovanie. Súčasne však vyvoláva zásadné otázky týkajúce sa etických aspektov jej využívania a potreby regulácie s cieľom zabezpečiť transparentnosť a rovnosť podmienok v politickom prostredí. Z tohto dôvodu je nevyhnutné zavedenie účinných mechanizmov dohľadu a legislatívnych opatrení, ktoré minimalizujú riziká spojené s možným zneužitím umelej inteligencie.

Na úrovni Európskej únie bol prijatý Akt o umelej inteligencii, ktorý predstavuje prvý komplexný právny rámec pre AI na globálnej úrovni. Tento dokument kategorizuje AI systémy podľa úrovne rizika a zavádza prísne pravidlá na ich bezpečné a etické využívanie. Okrem iného zakazuje systémy s neprijateľným rizikom, ako je sociálne bodovanie alebo technológie určené na manipuláciu správania osôb, a pre vysokorizikové aplikácie stanovuje povinnosť zabezpečenia transparentnosti a nezávislého dohľadu. (Európska komisia 2023)

Na národnej úrovni Slovensko v rámci Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030 a nadväzujúceho Akčného plánu digitálnej transformácie na roky 2019 – 2022 zaviedlo viaceré opatrenia na podporu rozvoja umelej inteligencie. Tieto iniciatívy sa zameriavajú na vytvorenie udržateľného ekosystému umelej inteligencie, ktorý prispeje k modernizácii a efektívite verejnej správy, pričom zároveň reflektujú potrebu dôveryhodného a zodpovedného využívania AI technológií. (MIRRI 2025)

Dynamický technologický pokrok v oblasti AI si však vyžaduje neustále prispôsobovanie regulačných rámcov, ktoré budú schopné reagovať na nové výzvy a minimalizovať možné riziká. Súčasťou tohto procesu je aj potreba systematického vzdelávania a informovania politických predstaviteľov i širokej verejnosti o možnostiach a etických aspektoch umelej inteligencie. Slovensko disponuje potenciálom stať sa významným hráčom v oblasti AI, čo potvrdzujú aj vyjadrenia odborníkov a predstaviteľov štátu. (TA3 2024)

Efektívne a etické využitie umelej inteligencie v politickom prostredí však zostáva podmienené úzkou spoluprácou medzi vládou, akademickou obcou, technologickým sektorom a občianskou spoločnosťou. Iba tak bude možné naplno využiť potenciál tejto technológie pri súčasnom dodržiavaní etických zásad a ochrane demokratických hodnôt.

Záver

Predkladaný článok sa zameria na analýzu vplyvu umelej inteligencie na politické procesy v Slovenskej republike, pričom osobitná pozornosť bola venovaná jej inovatívnemu využitiu, potenciálnym rizikám a etickým výzvam. Aplikovaná metodológia kombinovala analýzu konkrétnych prípadov s teoretickým prehľadom, čo umožnilo identifikovať zásadné trendy v implementácii umelej inteligencie do politických kampaní. Výsledky analýzy potvrdili, že umelá inteligencia zásadným spôsobom mení politickú komunikáciu, najmä prostredníctvom personalizácie obsahu a predikcie správania voličov. Zároveň však prináša nové hrozby, predovšetkým v podobe deepfake technológií a automatizovanej tvorby dezinformácií, ktoré môžu narušiť dôveru verejnosti v demokratické procesy. Kľúčovým prínosom článku je identifikácia regulačných výziev a formulácia odporúčaní na zabezpečenie transparentnosti a férovosti pri využívaní umelej inteligencie v politickom prostredí. V tejto súvislosti je významným krokom legislatívna iniciatíva Európskej únie – Akt o umelej inteligencii, ktorý stanovuje základné etické princípy a mechanizmy na ochranu demokratických hodnôt. Na Slovensku je nevyhnutné nadviazať na túto reguláciu vypracovaním legislatívnych opatrení reflektujúcich špecifiká domáceho politického prostredia s cieľom zabezpečiť zodpovedné využívanie umelej inteligencie v predvolebných kampaniach a verejnej správe. Táto

problematika zároveň otvára priestor pre ďalší výskum v niekoľkých oblastiach. Jednou z nich je efektívne monitorovanie a odhaľovanie dezinformačných kampaní využívajúcich umelú inteligenciu s cieľom minimalizovať ich negatívny vplyv na verejnú mienku. Ďalšou výzvou je etické používanie umelej inteligencie v politickej komunikácii a stanovenie hraníc medzi legitímnou stratégiou oslovovania voličov a manipuláciou. Nemenej dôležitým aspektom je aj dlhodobý vplyv umelej inteligencie na dôveru občanov v demokratické inštitúcie a možnosti jej využitia na podporu politickej transparentnosti a občianskej participácie. Z uvedených poznatkov vyplýva, že umelá inteligencia predstavuje v slovenskej politike fenomén, ktorý prináša nielen technologický pokrok, ale aj nové výzvy vyžadujúce jasne definované pravidlá a efektívne kontrolné mechanizmy. Zodpovedné využívanie umelej inteligencie si bude vyžadovať úzku spoluprácu medzi legislatívnymi orgánmi, technologickými odborníkmi a občianskou spoločnosťou. Iba tak môže umelá inteligencia slúžiť ako nástroj na posilnenie demokracie, a nie ako faktor podkopávajúci jej stabilitu a dôveryhodnosť.

Zoznam použitých zdrojov

GEEKSFORGEEEKS, (2024). Types of Artificial Intelligence (AI). Online. Dostupné na: <https://www.geeksforgeeks.org/types-of-artificial-intelligence/> [zobrazené 2025-02-09].

HODÁS, M., (2023). Umelá inteligencia do volieb zasiahla až na poslednú chvíľu. Bol to len predkrm, nabudúce bude horšie. Online. ZIVE, 2023. Dostupné na: <https://zive.aktuality.sk/clanok/bYXBCal/umela-inteligencia-do-volieb-zasiahla-az-na-poslednu-chvilu-bol-to-len-predkrm-nabuduce-bude-horsie/> [zobrazené 2025-02-09].

Inštitút pre verejné otázky, (2024). Umelá inteligencia je vnímaná ako „dobrý pomocník“, ale vyvoláva aj pocity strachu a ohrozenia. Online. Dostupné na: <https://www.ivo.sk/8941/sk/aktuality/umela-inteligencia-je-vnimana-ako-%E2%80%9Edobry-pomocnik%E2%80%99C-ale-vyvolava-aj-pocity-strachu-a-ohrozenia> [zobrazené 2025-02-09].

KANADE, V., (2022). What Is Artificial Intelligence (AI)? Definition, Types, Goals, Challenges, and Trends in 2022. Online. SPICEWORKS, 2022. Dostupné na: https://www.spiceworks.com/tech/artificial-intelligence/articles/what-is-ai/#_002 [zobrazené 2025-02-09].

LOGE, P., (2024). AI in Political Campaigns: How it's being used and the ethical considerations it raises. Online. THE GEORGE WASHINGTON UNIVERSITY, 2024. Dostupné na: <https://mediarelations.gwu.edu/ai-political-campaigns-how-its-being-used-and-ethical-considerations-it-raises> [zobrazené 2025-02-09].

Leadstories, (2023). Fact Check: Progresívne Slovensko NECHCE zvýšiť ceny piva. Online. Dostupné na: <https://slovensky.leadstories.com/hoax-alert/2023/09/fact-check-progres%C3%ADvne-slovensko-nechce-zvysit-ceny-piva.html> [zobrazené 2025-02-09].

Leadstories, (2023). Fact Check: Nahrávka manželky Igora Matoviča NIE je pravá. Online. Dostupné na: <https://slovensky.leadstories.com/hoax-alert/2023/10/fact-check-nahravka-manzelky-igora-matovica-nie-je-prava.html> [zobrazené 2025-02-09].

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, (2025) Umelá inteligencia. Online. Dostupné na: https://mirri.gov.sk/sekcie/investicie/digitalne-inovacie/umela-inteligencia/?utm_source=chatgpt.com [zobrazené 2025 02-09].

MIŠOVÁ, K., (2024). Slovensko sa môže stať lídrom v oblasti umelej inteligencie. ITAPA AI ukazuje jej praktické využitie. Online. TA3, 2024. Dostupné na: https://www.ta3.com/clanok/971711/slovensko-sa-moze-stat-lidrom-v-oblasti-umelej-inteligencie-itapa-ai-ukazuje-jej-prakticke-vyuzitie?utm_source=chatgpt.com [zobrazené 2025-02-09].

MILO, Miro [Miro Milo], (2023). 🤖 😊... Video; príspevok na Facebooku. 2023-09-26. Dostupné na: <https://www.facebook.com/100089257012057/posts/326029616647703/> [zobrazené 2025-02-07].

MIMORIADNESPRAVY, (2023). Uniknutá nahrávka: Hlas Matovičovej ženy má hovoriť o peniazoch zo skupiny Arca. Online. Dostupné na: <https://www.mimoriadnespravy.sk/uniknuta-nahravka-hlas-matovicovej-zeny-ma-hovorit-o-peniazoch-zo-skupiny-arca/> [zobrazené 2025-02-09].

MÚDRY, M., (2020). Umelá inteligencia – slovník pojmov. Online. ENGINEERING, 2020. Dostupné na: <https://www.engineering.sk/clanky2/informacne-technologie/46623-umela-inteligencia-slovník-pojmov> [zobrazené 2025-03-09].

MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SR, (2019). Strategy of the Digital Transformation of Slovakia 2030. PDF; Online. Dostupné na: <https://mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2019/11/Brochure-SMALL.pdf> [zobrazené 2025-02-10].

OECD.AI, (2025). AI in Slovak Republic. Online. Dostupné na: <https://oecd.ai/en/dashboards/countries/Slovakia> [zobrazené 2025-02-09].

STAŠIKOVÁ, A., (2023). Čo je umelá inteligencia (AI) a ako ju využiť vo svoj prospech. Online. GOODREQUEST, 2023. Dostupné na: https://www.goodrequest.com/sk/blog/co-je-umela-inteligencia-ai-a-ako-ju-vyuzit-vo-svoj-prospech?utm_source=chatgpt.com [zobrazené 2025-03-09].

WAYBACKMACHINE, (2025). Internet Archive. Online. Dostupné na: <https://shorturl.at/LqVQd> [zobrazené 2025-02-09].

ZASTÚPENIE NA SLOVENSKU, (2023). Únia stanovuje pravidlá používania umelej inteligencie. Online. EURÓPSKA KOMISIA, 2023. Dostupné na: https://slovakia.representation.ec.europa.eu/news/unia-stanovuje-pravidla-pouzivania-umelej-inteligencie-2023-12-12_sk?utm_source=chatgpt.com [zobrazené 2025-02-09].

Autor

Bc. Adam Homolík

adam.homolik@st.fhv.uniza.sk

Fakulta humanitných vied

Žilinská univerzita v Žiline

Univerzitná 8215/1

010 26 Žilina

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Študent štvrtého ročníka mediálnych a komunikačných štúdií na Katedre mediamatiky a kultúrneho dedičstva, ktorá je súčasťou Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline. V roku 2024 získal bakalársky titul v mediálnych a komunikačných štúdiách. Počas štúdia publikoval odborný článok pre medzinárodnú študentskú vedeckú konferenciu MedIN 2023 na tému „Ako ovplyvňuje politická kampaň na sociálnych sieťach voliča vo veku 18-24 rokov“.

